

Nushası 10 kuruş

Senelik abonasi
100 kuruş

Posta ücreti 40 Para

Posta ücreti 10 kuruş

İstanbul

Şehremaneti Mecmuası

[Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır]

Sene : 6

Mart 1930

Sayı : 67

(Şuun ve havadis)

Kapalı çarşı (Almanya)

Leypizğ'de kapalı bir büyük çarşı inşası. — Kubbeler şeklinde demirli betonla inşa edilen hallerin en az istinat ayakları üzerinde büyük saha işgal edecek bu eser hakkında tafsilat verilmiştir. Kubbeler sekiz köşeli olacaktır, ve her biri 5820 metre murabbai bir sathı örtmek üzere 3 adet yapılacaktır. Vasatı açıklık 75 metrodur (Roma'daki Pantheon 44 metro ve İstanbul'daki Ayasofyanınki takriben aynı şeydir).

Roma'daki St. Pierre kubbesinin sikleti (40metro porté ile) 10,000 tondur. Breslau'unki (65 metro porte ile) 6340 ton, ve Leypizg'inki ise (75 metro portede) 216 ton oluyor.

Kapalı kısım sathının her metro murabbasına 88.50 R. mark fiat hesap edilmiştir, alıvalı havaiyyeye karşı dış örtüsünü muhafaza tertibatı bu hesaba dahildir.

[Berlin, Die Baugilde, 25 ikinci teşrin 128. — Liège, LaTechnique des Travaux, 1 inci Teşrin 1929. No 10]

Bekârlar için mekân (Holanda)

Roel - Hartpleine [Amsterdam] da bekârlara yeni yer. — 1928 de bitirilen bu bina Amsterdam iskân kooperatifi tarafından inşa edilmiştir. 169 apartman, bir kaç ateliyeyi, bir çift magazayı, bir umumî okuma salonunu, bir posta bürosunu, bir kooperatif kahve - lokanta kısmını, bir bahçeyi, yatak odalarını, hamamları, telefonu .. ilah muhtevi dir.

Apartmanlar soğuk ve sıcak akar su, merkezi teshin, hususi telefon .. ilah şeylerle mücehhezdir. Oda adedi

1 den 3 e kadardır. Kirası senede 275 ile 675 filorin arasında değişir. İkamet edenler en büyük bir hürriyete maliktiler. İkametgâh kısmı, bunlarda oturanların âzası oldukları hususî bir cemiyet tarafından idare edilir.

Şehircilik inkişafı

(Savva, Fransa)

Şamberi (Chambery) ye ait 50 seneden beri hasil olan sanai ve iktisadi tekâmül. — Bu makale (Chambery) payitahtı kadiminin san'at ve iktisat merkezindeki tedricî tehavvulleri hakkında bir tetkik arz etmektedir. Fransadan şiddetli bir gümrük hattıyla ayrılmış olan Savva vaktiyle ancak kendi yağile kavrulmak halinde idi.

Sonra, en muhtelif sanayiî çekirdeği olan şehirler, en yeni tarzda fabrikacılık şeraitini iktibas ve şehire avam kütlesi evsafını bıraktıklarından bu gidiş yavaş yavaş etrafa intişar etti ve halk faaliyetinde inkılap yaptı.

Makalenin sahibi bu tetkikinde eski sanayi ile ahiren elektrik teçhizatı sayesinde yükselen hali hazır sanayiî aralarındaki rabıtayı gösteriyor. ve âsârını istişhat ediyor.

[Fransa, [Les Alpes Economiques, mart 1929]

Omnibüs hatları şebekesi (İsviçre)

İsviçrede omnibüs hatları inkişafı. — Bu memleketin otomobil şebekesi üç esastan doğmuştur : harpten evvel hayvanlı vasıta ile naklolunan postanın harpten sonra tevarus ettiği askeri

otomobiller; eşhası hususiyeye ait olan ve Posta idaresinden hasılatın 10 % unu kilometre başına tazminat olarak alan teahhütler; hükümet yahut « Kanton » tarafından tahsisatı olan ve terkedilen hatlar .

Bu şebekenin asıl posta hatları ve sonradan terkedilenleriyle şehirler omni-büsleri mecmuunun dolaşıkları mesafelerinin mecmuu 5048 kilometro ve hatların adedi 269 olup taşıdıkları yolcu miktarı da 4,679,425 dir .

Yaptığı senelik hasılat : 3,382,277 İsviçre frankıdır .

Posta hatlarının sahai harekâtı mütenevvidir . Bazı hatlar ancak yazın işlerler ve takriben 300,000 yolcu taşırlar , fakat yarı hasılatı da bunlar yaparlar .

Madenciler köyü (İngiltere)

Maden amelesine yeni bir köy . — İngilterede iki türlü madenci köyü vardır . Birincisinde yapılmış ve iskân edilmiş 1017 ev olup 100 kadarı da bitmek üzeredir . Evler muhtelif 12 şekildedir , fakat bilâ istisna hepsinde , merdivenin aşağısında ve mutfak su yerinin yanında bir hamamı vardır .

Maden amelesi kirli ve yaş elbisele-rini aşağıda bırakmayı daima tercih ettiklerinden dolayı bu tertip kabul edilmiştir .

Kapalı çarşı (Almanya)

Frankfort şehri gerek vüs'atı eh'ad (asıl halin boyu 250 ve yüksekliği 23 metrodur) , gerek tarzı mimarisinin garabeti ve san'ati kavramaktaki inceliği itibarile çok şayani dikkattir .

Müessesenin mecmuu 2 senede vücude getirilmiş ve 15 milyon marka mal olmuştur .

[Liège , La Technigue des Travaux , avril 1929] .

Elektirikle teshin (İngiltere)

Mekteplerin teshini . — Son senelere kadar elektrigin akkümülatör yahut pano vasıtasile istimalile tam bir teshin esası teşkil edilmiyordu : istimali çok masraflı ve hatta tehlikeli görünüyordu . Bununla beraber , ahiren pencerelerin altına ve duvarların boyunca aşağı derecede teshin teğhizatı koyarak , büyük , bir üfki hararet neşrine müteaddit tecrübelerden sonra muvaffak olunmuştur . Şimdi Parisin iki mektebinde tecrübe edilmiş olan bu elektrikle teshin sistemi İngiltere ve İskoçyanın bir çok talimü tedris müesseseleri tarafından kabul edilmiş bulunmaktadır .

Köprü müsabakaları (İsveç)

Köprüler . — Stokholm şehri , buranın Malar gölü üzerinde inşa edilecek yeni köprünün projesi için beynelmilel bir müsabaka açmıştır . Bu müsabaka için 50,000 krun tahsis edilmiş olup bunun 38,000 i mükâfat olarak üçe ayrılacak ve 12,000 i de satın alınmak için verilecektir .

Otobüs (Almanya)

Yeni otobüsler . — Damı yuvarlak yapılmış Hansa - Lloyd arabalarının asıl pencerelerinden başka sakfına da ayrıca pencereler açılmış ve bu sayede etrafındaki manzaraların mecmuunu görmek faydası elde edilmiştir .

Metropolitanler (Fransa)

Paris yeraltı şöمندüferinin nehir altından yeni bir geçidi . — Ivri kapısı namındaki mevkie kadar uzatılması iktiza eden hat , nebatat bahçesi tarafından (sen) nehrinin altından geçirilmiştir . Bu geçit beşincidir . Borunun boyu 687 metrodur , ve 0,75 metro boyunda , haricen 7 metro 776 kutrunda

yapılmış halkalardan müteşekkildir . İçinden kutru 7 metro 236 dir. [M. Henry-Liéq, La Technique des Travaux, şubat 1929 tarihli sayı .]

Çimento imâli

Japonyada çimentoculuk . — 1929 senesi iptidalarında Japonyanın senede azami 30,132,000 fiçı istihsal eden 32 çimento fabrikası vardı. Şimdi, yeniden inşa yahut mevcudu büyütme suretiyle bu miktarı 36,000,000 fiçıya ibлага çalışmaktadırlar .

İkametgâh bacaları

Ocak bacaları ve duman husulü. — Evler ve apartımanlarda duman almasının önüne geçmek için kabulü iktiza eden ölçü ve şekil hakkında bir şey yazılmıştır. Bunda tepeler ve ağaçlıklar arasında yahut yanı başında bulunmaktan mütevellit ahvali hususiyeden de bahsedilmiştir .

[Londra : The Architet's Journal , 25 Nisan 1929 .]

Mıntaka şehirciliği (İngiltere)

Vası salahiyet. Londra şehrine büyük bir yeşillik kuşağı . — « En büyük Londra şehircilik komitesi », millet meclisine ve bilhassa Hıfzı Sıhhat ve Nakliyat nazaretlerine, mintaka kanunlarında mezkûr salahiyetlerin tevsii için bazı teklifler tevdi ve takdim edecektir .

Bu suretle şehirciliğe ait mesail ve icraat meyanında sanayia mahsus mahallerde topluluğu ve ahaliye şehirlerde açıklık havadar yerlerin azami derecesinin temini hedef olarak tayin edilmiştir .

Açıklık mesafe tahsisi bahsinde Londra şehri aziminin çevresini teşkil eden daireyi ağaç ve çemen ile yapmak istiyorlar .

Omnibus nakliyatı (Almanya)

Alman Postalarında omnibüsler . — Alman Postalar idaresi 1928 senesinde, 2.200 omnibüs ile tam 71 milyon yolcu taşımış , 36,700 kilometroya bâlig bir seyrüsefer mesafeleri üzerinde arabaları 63 milyon kilometro yürümüşlerdir .